

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การขออนุญาตขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน
ออกจากอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๑๖๘๓๑ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป ขออนุญาตขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประธานบัตรได้สิ้นอายุแล้ว โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๓๙๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งผลการพิจารณาไม่อนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป เข้าไปดำเนินการดังกล่าว เนื่องจากขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป จึงอุทธรณ์ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาให้ความเห็นชอบใหม่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งไม่อนุญาตดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงรายงานผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณา คำอุทธรณ์ ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ส่งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป ทราบว่า หากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน อย่างไรก็ตาม ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป ไม่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ได้ร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงานเพื่อขอความเป็นธรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ตอบยืนยันว่าไม่สามารถอนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป ดำเนินการตามที่ได้ขอได้ เนื่องจากกองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน เป็นมูลดินทรายที่เกิดจากการทำเหมืองแร่และได้ผ่านกระบวนการแยกแร่ออกไปแล้ว โดยประธานบัตรได้สิ้นอายุเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติว่า ใบอนุญาต อาชญาบัตร และประธานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุของใบอนุญาต อาชญาบัตร ประธานบัตร หรือสัมปทานนั้น ๆ ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร ประธานบัตร หรือสัมปทานดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑๓) ก่อน แสดงให้เห็นว่า กฎหมายไม่ประสงค์ให้บุคคลใดเข้าไปในพื้นที่อุทยาน

แห่งชาติ เพื่อการทำเหมืองแร่หรือปิโตรเลียม หรือนำออกไป เนื่องจากถือเป็นทรัพยากร ในอุทยานแห่งชาติและจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรในอุทยานแห่งชาติ ต่อมาสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยโดยเห็นว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณาวินิจฉัยการขออนุญาตดังกล่าวได้ปฏิบัติตามขั้นตอนจนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณา ในฝ่ายปกครองตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เรื่องร้องเรียน ดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการ แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงวินิจฉัยยุติการพิจารณาตามมาตรา ๒๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ต่อมาทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุปได้ส่งสำเนาคำพิพากษา ศาลปกครองคดีหมายเลขดำที่ ส.๒/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ส.๙/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ระหว่างทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป ผู้ฟ้องคดี อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และอธิบดีกรม อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งศาลปกครองพิพากษาให้อุตสาหกรรม จังหวัดกาญจนบุรีพิจารณามีคำสั่งตามคำขอมีแร่ไว้ในครอบครองของทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป ตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ หรือคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี จึงได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้ทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประชุมร่วมกับจังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้แทนกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยืนยันว่าแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ และแร่ดีบุกปนมลทินเป็นทรัพย์สินของ แผ่นดินตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เนื่องจากประทานบัตรได้สิ้นอายุไปแล้ว ไม่มีบทบัญญัติใดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่จะอนุญาตให้ขยายแร่ได้ หากเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อนุญาตให้ดำเนินการก็จะถือว่าเป็นความผิด ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และ การอนุญาตให้ทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป เข้าดำเนินการขนแร่จะส่งผลกระทบต่อ พื้นที่ป่าและระบบนิเวศของผืนป่าเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวได้มีสภาพกลืนกลืน ไปตามธรรมชาติแล้ว ส่วนผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรียืนยันว่า ทางหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป มีสิทธิครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำและแร่ดีบุกปนมลทิน จึงได้พิจารณา ต่ออายุใบอนุญาตครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน และใบอนุญาต ครอบครองแร่ดีบุกปนมลทิน จำนวน ๑๐๘ หาบหลวง ออกไปอีก ๕ ปี ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองไว้ในข้อ ๔ ว่า “ผู้รับอนุญาตได้รับ สิทธิในการครอบครองแร่เท่านั้น การกระทำใด ๆ ต่อแร่ครอบครอง เช่น การซื้อ การขาย การเคลื่อนย้าย การแต่งแร่ การใช้งาน การใช้เส้นทาง เป็นต้น จะต้องขออนุญาตต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และได้รับอนุญาตเสียก่อนจึงจะกระทำได้” โดยที่ประชุมมีความเห็นว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีต่างปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ของหน่วยงานตนจึงมีความเห็นที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจน ที่ประชุมจึงมีมติให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหารือไปยังคณะกรรมการการกฤษฎีกาต่อไป

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวสุรัชดี บุษสาย ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ตามประทานบัตร ๑๕๘๖๗๘/๑๒๐๖๗ ชนิดแร่ดีบุก ท้องที่ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ ๒๗-๑-๓๖ ไร่ สัมปทานสิ้นสุดอายุไปตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แม้ต่อมาห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร์ กรุ๊ป หรือนางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล จะเข้าช่วงการทำเหมืองแร่ตามใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองแร่ที่ ๑/๒๕๔๐ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ จนถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แต่มีได้ก่อให้เกิดการผูกพันกับทางราชการที่จำต้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่อันเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวได้มีสภาพกลมกลืนไปตามธรรมชาติแล้ว เมื่อมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนยังอยู่ในพื้นที่ซึ่งได้ประกาศกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ แม้จะเปลี่ยนชื่อ “มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน” เป็น “แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ” แต่แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเป็นทรัพยากรสินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร์ กรุ๊ป จึงไม่มีสิทธิเข้าไปดำเนินการขนย้ายแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคได้เพราะขัดต่อมาตรา ๑๖ (๑๓) และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับมาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงขอหารือ ดังนี้

๑. มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนที่เกิดจากการผ่านกระบวนการแยกแร่ออกไปแล้ว ซึ่งต่อมาสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต ๗ ราชบุรี ได้ตรวจสอบเพิ่มเติมปรากฏว่ามีแร่เจือปนเป็นชนิดแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ โดยมีดีบุกร้อยละ ๐.๐๑๑ ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ได้ออกใบอนุญาตครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน จะถือว่าเป็นแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หรือไม่ และแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าว รวมถึงแร่ดีบุกปนมลทินจำนวน ๑๐๘ หาบหลวง เป็นทรัพยากรสินของแผ่นดิน หรือของห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร์ กรุ๊ป

๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถอนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร์ กรุ๊ป เข้าไปดำเนินการขนย้ายแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ซึ่งประทานบัตรได้สิ้นสุดแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ออกจากพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยคได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) และกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า จากภาพถ่ายทางอากาศไม่ปรากฏว่ากองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนอยู่บริเวณใดเนื่องจากมีต้นไม้ขึ้นปกคลุมทั่วพื้นที่ ซึ่งการขนแร่ต้องเดินทางเข้าไปเป็นระยะทางประมาณสามสิบล้านกิโลเมตร ส่วนผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ชี้แจงว่า “มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน” ก็คือ “แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ” ซึ่งตามระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ถือเป็น

“แร่” สามารถขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองได้ตามบทนิยามคำว่า “แร่” ในมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกอบกับข้อ ๔๒ แห่งระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยกองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนอยู่ยังคงมีแร่ประเภทอื่น ๆ (เพื่อนแร่) รวมอยู่ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) รับฟังข้อเท็จจริงแล้วเห็นควรกำหนดประเด็นข้อหาหรือให้ชัดเจน โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง มูลดินทรายที่ได้ผ่านกระบวนการแยกแร่ออกไปแล้วมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนอยู่ร้อยละ ๐.๐๑๑ ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป แล้ว มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนถือเป็นแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หรือไม่ ซึ่งเห็นว่าการตีตามข้อหาเรื่องนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่า ปัจจุบันกองมูลดินทรายยังคงมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเจือปนอยู่หรือไม่ หรือมีปริมาณเท่าใด ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นควรไม่วินิจฉัย

ประเด็นที่สอง แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำและแร่ดีบุกปนมลทินจะเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินหรือของห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะสามารถอนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุป เข้าไปดำเนินการขนย้ายแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ออกจากพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติไทรโยคได้หรือไม่ ซึ่งเห็นว่าเป็นประเด็นนี้เป็นปัญหาข้อเท็จจริงเช่นกันมิใช่ปัญหาข้อกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาให้ความเห็นได้ ส่วนการเข้าไปดำเนินการขนย้ายแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำออกจากพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติไทรโยคนั้น การกระทำได้กล่าวเป็นการเข้าไปดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ซึ่งเป็นกรณีหนึ่งที่ต้องห้ามมิให้บุคคลกระทำในเขตอุทยานแห่งชาติ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖^๓ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยหากบุคคลใด

^๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แร่” หมายความว่า ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อย ไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หินซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงน้ำ เกลือสินเธาว์ ลูกกรัง หิน ดิน หรือทราย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“แร่เปอร์เซ็นต์ต่ำ” หมายความว่า แร่ที่ได้จากการทำเหมืองหรือการร่อนแร่ ซึ่งแร่ดังกล่าวผ่านการแต่งเอาหัวแร่มาแล้ว แต่ยังมีเปอร์เซ็นต์ของแร่เหลืออยู่พอที่จะแต่งเอาหัวแร่ได้ โดยใช้ระยะเวลาและทุนในการดำเนินการเพิ่มขึ้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๑๖ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า

(๒) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ยางไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น

(๓) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์

(มีต่อหน้าถัดไป)

ได้รับอนุญาตให้เข้าไปกระทำการใดในเขตอุทยานแห่งชาติก็จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ด้วย ซึ่งการขนย้ายแร่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติใดโดยต้องไม่ส่งผลกระทบหรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตอุทยานแห่งชาติเสียหายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติไปจากเดิมและไม่ขัดต่อข้อห้ามที่กำหนดในอนุมาตราอื่น ๆ ของมาตรา ๑๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๒

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

- (๔) ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย
 - (๕) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้นหรือเหือดแห้ง
 - (๖) ปิดหรือทำให้เกิดขวางกั้นทางน้ำหรือทางบก
 - (๗) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว
 - (๘) เก็บ หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้
 - (๙) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
 - (๑๐) นำอากาศยานขึ้นลงในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
 - (๑๑) นำหรือปล่อยปศุสัตว์เข้าไป
 - (๑๒) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี
 - (๑๓) เข้าไปดำเนินการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
 - (๑๔) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่าง ๆ
 - (๑๕) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้
 - (๑๖) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง
 - (๑๗) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอื่นอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่คนหรือสัตว์
 - (๑๘) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่าง ๆ ในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น
 - (๑๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง
- มาตรา ๑๘ บุคคลใดซึ่งเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี
- ^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น